

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради

ЧНУ імені Петра Могили

Протокол № 11 від «26» грудня 2024 р.

В. о. ректора **Леонід КЛИМЕНКО**

ПОЛОЖЕННЯ

про науково-педагогічну практику

для здобувачів ступеня доктора філософії

на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

у Чорноморському національному університеті імені Петра Могили

1. Науково-педагогічна практика

1.1. Науково-педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є однією з обов'язкових складових професійної підготовки освітньо-наукової програми аспірантури, що забезпечує набуття освітніх компетентностей та програмних результатів навчання здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії для здійснення наукової, навчальної, методичної, організаційної та виховної роботи.

1.2. Організатором науково-педагогічної практики аспіранта є кафедра, за якою закріплений аспірант. Базою для проходження практики є кафедра, за якою закріплений аспірант. Крім того, аспірант може пройти практику на профільній фаховій кафедрі університету та на аналогічних кафедрах (підрозділах) інших вищих навчальних закладів.

1.3. Метою практики аспірантів є набуття компетентностей, пов'язаних із набуттям навичок та вмінь наукової, навчально-методичної, виховної, організаційної роботи на кафедрі. В процесі проходження науково-педагогічної практики аспіранти повинні опанувати і знати:

- організацію освітнього процесу у закладі вищої освіти;
- структуру та зміст викладацької діяльності;
- методику підготовки і проведення занять, організації самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- основи організаційно-виховної діяльності у закладі вищої освіти;
- основи наукової роботи у закладі вищої освіти;
- психологічні аспекти навчання та творчої діяльності.

1.4. Під час науково-педагогічної практики аспіранти повинні оволодіти такими компетентностями:

- структурування та психологічно грамотного перетворення наукових знань в навчальний матеріал;
- систематизації навчальних та виховних завдань;
- методами та засобами інтерактивного навчання, складання ситуаційних задач, тестових завдань;
- застосування новітніх освітніх технологій проведення навчальних занять та контролю знань здобувачів вищої освіти;
- оформлення документації науково-педагогічних працівників щодо планування та результатів викладацької діяльності.

1.5. В процесі практичної діяльності ведення навчальних занять повинні бути розвинуті вміння сформулювати навчально-виховну мету, адекватного вибору типу і виду занять, використання різних форм організації навчальної діяльності студентів: діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності. В ході відвідування занять викладачів відповідних дисциплін, аспіранти повинні ознайомитися з різними способами структурування і представлення навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності, особливостями професійної риторики, з різними способами та прийомами оцінювання навчальної діяльності у вищій школі.

1.6. Науково-педагогічна практика аспірантів передбачає такі види діяльності:

- знайомство з організацією навчально-виховного процесу у вищій школі;
- вивчення досвіду викладання провідних викладачів Університету під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін;
- розробка плану та змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни;
- самостійне проведення навчальних занять з дисципліни (семінарів, практичних занять), самоаналіз;
- участь в оцінюванні якості різних видів робіт студентів;
- індивідуальна робота зі студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями.

1.7. Загальне керівництво науково-педагогічною практикою та науково-методичне консультування здійснює науковий керівник аспіранта.

1.8. Терміни проходження практики та її програма визначаються графіком навчального плану аспіранта, зміст робіт практики узгоджуються і затверджуються науковим керівником, завідувачем кафедри, до якої прикріплений аспірант. Кафедри узгоджують плани проходження науково-педагогічної практики аспірантів з відділом аспірантури (жовтень).

1.9. За підсумками проходження навчально-педагогічної практики аспірант щорічно представляє до відділу аспірантури:

- індивідуальний план роботи аспіранта на кафедрі (наукова, навчальна, методична, організаційна, виховна тощо);
- загальний звіт про проходження практики, підписаний завідувачем кафедри;
- відгук наукового керівника про проходження практики;

1.10. Аспіранти мають право проходити науково-педагогічну практику в інших закладах вищої освіти України та за кордоном з наступним поданням щоденника практики та розгорнутої характеристики від відповідального куратора з місця проходження практики. Зазначена документація зберігається в індивідуальному плані аспіранта і розглядається під час атестації.

1.11. Аспірант спільно із науковим керівником визначає види проходження практики на кожному курсі навчання в аспірантурі, залежно від рівня педагогічної та наукової підготовки, плану роботи над дисертаційним дослідженням та ін.. Аспірант має право з усіх питань, які виникають під час проходження практики, звертатись до наукового керівника, завідувача кафедри, вносити пропозиції з удосконалення організації науково-педагогічної практики.

1.12. Аспірант під час проходження практики за попередньою домовленістю має право на відвідування занять провідних фахівців університету з метою вивчення методики викладання, знайомства з передовим педагогічним досвідом. Аспірант виконує всі види робіт, передбачені програмою навчально-педагогічної практики, ретельно готується до кожного заняття. Аспірант підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку Університету, розпорядженням адміністрації та керівників практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, аспірант може бути відсторонений від проходження практики.

1.13. Аспірант відсторонений від практики або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план і згідно з Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету міністрів від 23 березня 2016 р. підлягає відрахуванню.

1.14. Аспірант повинен протягом 10 робочих днів надати звітну документацію на кафедру та відділу аспірантури.

1.15. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснюється керівником практики, який забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики; затверджує загальний план-графік проведення практики, його місце в системі індивідуального планування аспіранта; добирає тематику занять та навчальні групи для проведення навчально-педагогічної практики; надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії; контролює роботу аспіранта, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики; готує відгук на звіт аспіранта про проходження практики.

Завідувач відділу аспірантури

Алла УЖВА

Проректор з наукової роботи

Роман ДІНЖОС